

קונטרס
קול קורא'ם
חלק ב'

מאת כבוד קדושת אדמו"ר הגה"ק מרן

רפאל בלום
שליט"א

אנדק"ק קאשוי בעדפארד היללם
מכתב אודות תיקון מכשולי הניקור
שכתב מרן הגה"ק כ"ק אדמו"ר
מקאשוי שליט"א
להאדמו"ר מסאטמאר שליט"א

שנת תשמ"ג לפ"ק

ברוקלין נוא יארק

**מכתב אודות תיקון הניקור
שכתב מרן הגה"ק
כ"ק אדמו"ר מקאשוי
שליט"א
להאדמו"ר מסאטמאר
שליט"א**

רפאל בלום

ראב"ד דק"ק קאשוי יע"א

בעדפארד היללס, ניו יארק יע"א

ב"ה. יום ה', בין עשור לחמשה עשר
לסי' שם יזבחו זבחי צדק תשמ"ג

אחדשה"ט ההכרח יאלצני לבא
בכתובים אף בימים שאין הלבלי

יוצא בקולמסו מטירדות מצוה של ימים הקדושים, כי נוגע לדברים העומדים ברומו של עולם. ומטעם זה אבקש סליחה ממעכ"ת על הטריחי אתכם באריכות דברים אשר אך לא למותר הנה.

הנה כל השנים שעל"ט מעת שאני דר באמעריקא מנעתי עצמי כמעט כגדר שלא להתערב בפרטי עניני כשרות והכשרים מכמה טעמים, ואף בג' שנים ומחצה שעל"ט באו לאזני שמועות מחרידות ומכאיבות במצב הניקור כל יום מוסיף על חבירו עד שהגיע לכך ע"י סיבות מן השמים שבעשי"ת העל"ט הביאו לפני בשר שקנו מחנויות המוחזקים ליותר טובים והראו בעליל לכל רואה כי המכשולות עצומות בהם, גלוי לכל כי בעוה"ר אחב"י החרדים לדבר ה' מדקדקים במצות ונשמרים מכל

חשש כל דהו של איסור דרבנן ובפרט
במאכלות אסורות, קהילות
הקדושות ביותר שנשארו לנו
לפליטה, נכשלים ללא יודעים
באכילת חלב גמור דאורייתא
שאיסורו בכרת רח"ל. מובן שלא
יכולתי להתאפק עוד כי יראתי
מגודל האחריות של מי שיש בידו
למחות וכו' ובפרט בעון נורא כזה
ואמרתי לא עת לחשות ותיכף
שלחתי מכתב לתלמידי הי"ו שהגיע
אצלם ביום ערש"ק שובה שהודעתי
להם בקוצר אמרים שיש מכשולות
בניקור הבשר ולכן אין לאכול שום
בשר בהמה עד שיתוקן הדבר על
נכון.

בש"ק אחה"צ בא אלי הג' הדיין
דסאטמאר שליט"א בשם הגאון
הצדיק דסאטמאר שליט"א לשאול
אודות המכתב הנ"ל והגדתי לו

האמת כאשר הוא כי נוכחתי לדעת
 שהקצבים מכשילים את הרבים
 בחלבים אסורים אליבע דכו"ע, ואף
 בדאורייתא. במוצש"ק ליל עיה"כ
 קרא הגה"צ דסאטמאר בטעלפאן
 שהוא דורש ממני שאותם אנשים
 שהראו לי הבשר יראו גם לו תומ"י
 בחצי הלילה שיראה בעצמו מה
 מצאו. מאחר שזה הי' מן הנמנע
 אמרתי לו שאשתדל למחר לשלוח
 אליו שלוחים הבקיאים בכל הענין
 היטב לבאר לו את כל ונוכחת והי'
 מרוצה בדבר ואמר כי רוצה שיהיו
 שם גם הרב מאדוארי והרב
 ממאנטעווידעא שליט"א. אח"כ
 באותה לילה קרא הרב מאדוארי
 בשליחות הגה"צ מסאטמאר
 שליט"א והדבר נקבע למחרת
 יוהכ"פ שאז יתאספו לדבר כנ"ל.

ומאז עד יוה"כ לא שמעתי בדבר
כלום עד למוצאי יוהכ"פ באו והגידו
לי שביוהכ"פ הכריז הדיין (פ"מ)
בביהמ"ד קהל ייטב לב במעמד
אלפים שהבשר הנמכר במקולין של
קהל ייט"ל בויליאמסבורג הוא כשר
בלי פקפוק. ונשתוממתי על שמועה
זו כי באה, מהו פירוש הדברים אחרי
שהסכמנו להיאסף ולבאר פתאום
מכריזים שהכל טוב והי' בעיני
כחידה סתומה. גם הגידו לי מכמה
רבנים אחרים שכבר הכריזו בש"ק
כ"א לעצמו שהבשר כשר, ובתוכם
בקהלת יעקב דפאפא, הרה"ג ר'
יחזקאל ראטה והרה"ג מדעבעצין,
ואף א' מהם לא קרא אלי לשאול אף
שאלה אחת אודות הערעור,
והדברים היו מרפסין איגרא אצלי.
אמרתי לעצמי אני את נפשי ונפש
הנשמעים לי הצלתי השומע ישמע.

שבתי וראיתי כי בכ"ז לא יצאתי
יד"ח ומחוייב אני לעשות כל אשר
בכחי להציל רבבות מישראל מעוון
נורא ויהי זה ראשית דרכי לערוך
מכתב זה לכבוד הגה"צ שליט"א
אשר בלי ספק חסרון ידיעה ועידי
שקר מבלבליי אותם, ואילו ידעו מה
שידעתי אני בודאי היו זועקים מרה
ברחובות העיר שאסור לכל אשר
בשם ישראל יכונה ליגע בבשר בהמה
עד שיתוקן כאשר יבואר, ע"כ באתי
בזה להודיע להדרי"ג ראשי פרקים:
(א) בהשתלשלות הערעורים.

(ב) סיבת המשכולות.

(ג) המכשולות.

(ד) התיקונים הדרושים, כפי ידיעתי
וידיעת עסקנים המשתדלים בזה
ובקיאים בו היטב. ומובטחני
בצדקתם שכאשר ישמעו דברי
הנאמרים באמת וצדק כתורה יעשו.

סדר השתלשלות הערעורים והנסיונות לתקן

א) לפני בערך ג' שנים ומחצה בא לכאן מנקר מומחה הרה"ג ר' מרדכי מלאכי שליט"א, וראה קצת מכשולות והרעיש ע"ז, אף כי שם האיש לא הי' נודע אז כאן, אבל חומר הענין הי' דורש לעיין בו בכובד ראש ולברר הדבר. הבירור היחידי שנעשה אז הי' שקראו אסיפה מרבנים, **ואותם המנקרים עצמם שהי' הערעור עליהם הם העידו על עצמם שכשרים הם ומעשיהם טובים וסמכו עליהם, וקיבלו דעתם שכל הדבר הוא ענין של מנהג מקומות ואנשי מדינותנו נוהג כבימי קדם ואין חיוב לקבל מנהגים חדשים של**

דרך הניקור בא"י, ועל סמך זה הכריזו ברבים שהכל כשר ויאכלו ענוים וישבעו.

(ב) מאז ועד עתה לא פסק הערעור מאנשי א"י שנרעשו לשמע דברי הרה"ג מלאכי כשחזר לשם. עיקר המעוררים הם חברי הכולל "הלכה למעשה" שתכליתו לימוד ניקור ומומחיותן ונאמנותן בידיעת ההלכה וחלק המעשה מוסמך והועד מפי הביד"צ מירושלים שליט"א, וכולו מיוסד על מומחים שקיבלו קבלה מפי רבותינו הגאונים המפורסמים מדורות הקודמים שבעצמם ידעו כל דרכי הניקור והלכותיהם על בוריו עוד בהיותם בחו"ל כהגאון הנורא הגאב"ד בריסק, ר"ש סאלאנט ושאר רבני ודייני הבי"ד דירושלים, ובמשך הזמן באו לעזרתם קצת אנשים מפה.

כל הערעורים והטענות לא מצאו אוזן קשבת בין אותם שבידס לתקן ולא האמינו להם, כי הלא תלוי הכל במנהגים, וכן היי מפורסם תמיד אצל כל ההמון.

ג) לפני בערך חצי שנה נתחזקו הערעורים יותר, ורב גדול אי התחיל להשתדל לעיין בדבר, והתחיל קצת לראות מכשולות, ויצא מזה קצת אסיפות רבנים יחידים וקצת בכנופיא, אבל התוצאות למעשה לא היו ולא כלום.

ד) באמצע הקיץ באו איזה עסקנים והציעו שהתאחה"ר תזמין לכאן שני מנקרים היותר מומחים ומפורסמים בצדקתם ויראתם מא"י והם יבררו ויבארו ואז יראו המצב האמיתי ומה צריך לתקן ויעשו הכל בצינעא מאוד בלי שום פירסום שלא יפגע כבוד רבנים או קהילות קדושות. התשובה

להם היתה כי אין להתאחה"ר שום שייכות לכשרות הבשר וע"כ אין רצונם לשלם ההוצאות, רק אם המציעים רוצים יכולים להביא המנקרים על הוצאות של המציעים עצמם, והם הסכימו גם לזה למען זכות הרבים. שוב היתה אסיפה של קצת רבנים והחליטו שאינם מסכימים לזה כלל, אלא התאחה"ר תשלח שלוחים לא"י לברר הבשר שם.

ה) במשך כל הזמן היי הרבה משא ומתן בין העסקנים ומעוררים לרבנים שונים עד שבחודש סיון העל"יט הביא הרה"ג הנ"ל שעסק בענין החלבים הדבר לאסיפה הידועה של חברי התאחה"ר עם המנקרים, ומאותה אסיפה נתוודע להם במקצת, והחליטו לתקן איזה דברים שראו בהם בעצמם מכשול,

ושלחו רשימת הדברים הללו בצינעא למספר קטן של רבנים בלבד בע"פ או בכתב כדי שיצוו לנהוג כן בחנויות שתחת השגחתם, וברשימה זו עכ"פ הודו במקצת. הרשימה עצמה היתה כוללת רק מקצת דברים הצריכים תיקון כפי ששמעו מהמערערים, ואף דברים אלו לא נכתבו כהוגן לפי דעת המומחים, ומלבד זה כמעט שלא נשמע הדבר לכל אותם שהיו צריכים לשמוע, ולא באופן ובדרך המחויב עפ"י התורה (גם יש בשר שנקנה אחר זמן זה שנשאר עליו חלבים שציוו באותה הרשימה להסירן).

ו) כמה עסקנים ניסו לדבר עם רבנים מכשירים לעוררם על הנעשה, ולא נעשה דבר, מחמת חסרון ידיעה ובקיאות בדבר. לדוגמא היי רב אחד נותן הכשר על חנות בקהלה גדולה כשבאו אליו שני אנשים לעוררו על

הנעשה בחנותו לא רצה לשמוע רק צעק עליהם ודחם בשתי ידיים, ומאז ועד עתה הולך ומפרסם שהכל בסדר. מורה הוראה אחר נותן הכשר על חנות מקהלה גדולה כשעוררו אותו על מכשולות אמר שהוא רוצה לילך ללמוד ניקור בעצמו כדי שיבין, שוב רצה לתקן וחזר בו אחר שדימה בדעתו שא"צ תיקון יותר רק לצוות לקצב לעשות כרשימת התאחה"ר הנ"ל ודי בזה, הגם שזה כמה מהדברים שהיו כתובים ברשימה הנ"ל צריכים אומנות מרובה ולימוד מפי מומחה. ועוד כהנה.

ז) האדמו"ר מוויזשניץ שליט"א במאנסי בשמעו קצת הדברים ואחר שראה בנו שליט"א מקצת חתיכות בשר כאלו הנקנה בחנויות המהודרות, צוה להכריז שאין לאכול בשר עד שיבורר. ועד עתה עומד על

עמדו בפקודה זו. (נוסף ע"ז שלח את אי מאנשיו שלמד ניקור ע"ד אונגארן לראות את הבשר, וגם הוא העיד לו שהמצב נורא). אחר הכרזה הנ"ל היו כמה רבנים שבאו לטעון לאדמו"ר מוויזשניץ, והוא בשלו שלא טוב וצריך לתקן, והתשובה ע"ז מהן בא אחר כמה שבועות שהכל בסדר ויאכלו ענוים וישבעו כדלהלן (סעיף י').

ח) באסיפת התאחה"ר הנ"ל נתגלה מקצת מהמצב הנורא, לדוגמא הי שם מנקר אחד שמחזיקים אותו מהמומחים ביותר בין מנקרי אונגארן וסומכים עליו ועל דבריו מאוד וכשהראה לפני הרבנים אופן הניקור הוציא מתחת ידו כבד בחזקת מנוקר ונשאר עליו חלב גמור, ונעשה שם רעש גדול ממנקרים אחרים שהשאיר חלב. גם נתגלה שם

מעשה בחלב הטחול שהוא
דאורייתא.

ט) בכ"ו מני"א העל"ט כשהיי הרב
הגאון האדיר אב"ד דירושלים
בקרית יואל בהילולא של רבה"ק
מסאטמאר זי"ע הפצירו בו פעמיים
אנשים מסוימים שיחתום על כרוז
שהכל מסודר וטוב בניקור הבשר
באמעריקא בלי שיהיה לו שום ידיעה
או בירור בדבר (מובן מאליו שסירב
ולא חתם).

י) בשבוע שלפני ר"ה הגיע לרבנים
מהתאחה"ר מכתב עת הנקרא
"התאחדותנו" והדפיסו שם דברים
שהם מכוונים ליתן הרושם שכל
השערורי' בענין הניקור אין לו כל
יסוד, ולצורך זה צירפו מכתב
מהבד"צ שיש לסמוך בזה על רבנים
המפקחים בארצה"ב, ובאותה שעה
ממש נדפס ב"דער איד" מא'

המפקחים היותר מפורסמים שהכל טוב ומסודר. וכ"ז השאיר רושם על הקורא שכל הבשר מותר לאכלו בלי חשש ופקפוק, וכ"ז אחר שכבר ידעו מהנ"ל ועוד מקורות שונים מהרבה הפירצות ומכשולות.

אלה הם קצת מהדברים שעברו ויש הרבה יותר וקשה לפרוט.

סיבת המכשולות

והנה לפום ריהטא כל עובר ישתומם איך נהייתה הדבר הזה איך אפשר שקצבים שומרי תורה ומצות יכשילו את הרבים באיסור כרת רח"ל, ואיך אפשר שרבנים גאונים וצדיקים לא ירגישו בדבר ולא ירצו לתקן ויסמכו על שמועות פורחות ויכשירו דברים בלי חקירה ודרישה ובירור ובפרט אחר דיש קלא דלא פסק ההולך וחזק בערעורים שיש מכשולות

עצומות, וכ"ש כשכבר נתגלה קצת דברים לעיניהם.

(א) התשובה ע"ז הוא רשימת הסיבות אשר יבוארו כאן, ונוסף עליהם ביסודם הוא מצב היהדות בכלל היום שדעת בעה"ב דוחקת ולוחצת על הרבנים למשול בהם והרבנים חסרים אונים לעמוד כנגדם כרצונם האמיתי מפני התראותיהם והגזמותיהם, שקריהם ופיתוייהם אשר רבו בכל דבר אשר אין כאן המקום להאריך בו. זהו בדרך כלל. ובפרטות פרשת החלבים יש כמה סיבות ונפרטם בקצרה.

(ב) הרבנים הגאונים כמעט שאין בקיאים בהלכות ניקור ובדרכיו למעשה ובהכרח סומכים על המנקרים שהם הקצבים. (ויש רבנים שזוכרים מעט משנים קדמוניות מה שראו או שמעו, או שלמדו עתה קצת

אחר הערעורים, אבל לפי עדות המומחים א"א להיות בקי להבין באופן זה). וכיון שבהכרח סומכים על הקצבים א"כ בידי הקצבים להטות לבבם כרצונם בעדותן וחלקלקות לשונם, ולדאבונו הצליחו בזה מאוד.

ג) המנקרים רובם למדו אחד מהשני, ואין יסוד חזק למקור לימודם. וכ"ז בחלק המעשה אבל בחלק ההלכה אינם יודעים כלום, וכל מעשיהם כמעשה קוף בעלמא, ואצלם הוא כחלק מאומנות הקצבות, ובהרבה חניות משתמשים לצורך זה בקלים ורקים ע"ה. פועלים שכירים שהראו להם הפעולות שעליהם לעשות.

והנה ידוע מפי סופרים ומפי מומחים כי ניקור קשה ומסובך יותר משחיטה, ואם בשחיטה צריך:

(א) לימוד ההלכה על בוריו.

(ב) לימוד למעשה ממומחה מוסמך.

(ג) כתב עדות משוחט מומחה שידוע האומנות.

(ד) כתב קבלה מרב שידוע איך לנסות – כ"ש וק"ו בניקור שצריך כל אלה.

(ה) מספר המועט מהמנקרים הזקנים שעליהם סומכים על מה שקיבלו בשנים קדמוניות רובא דרובא היו פחותים מבן כ"י ולכל היותר כ"ה שנים בתחילת המלחמה, ובימי הזעם הופסקה השחיטה הכשירה לגמרי בהרבה מקומות, ויש שהי' ההפסק להרבה שנים, וידוע ממומחים שאף מומחה

ורגיל בניקור אם מפסיק
עבודתו לאיזה שנים שוכח
לגמרי, וא"כ על מי סומכין
בזכירת קבלת ניקור אונגארן.

(ו) באונגארן לא השתמשו כלל
בחלק אחוריים אפ"י עם ניקור,
נמצא שכל מה ששייך לחלק
אחוריים אין שייך לזכור כלל
מאונגארן כיון שלא השתמשו
בו ולא ניקרו אותו (ואם הי'
מנקר שעשה כן על דעת עצמו
הרי בזה עצמו הי' נפסל
מאומנותו).

(ז) מלפנים בכל מקום לא היה
לקצב דריסת רגל בחנות אלא
בשעה שהי' שם משגיח ממונה
מהקהל שהשגיח על הכל.
המשגיח לא קיבל משכורתו
מאת הקצב, ולא היה תלוי בו

כלל והוא היה לו מפתח החנות
ורק הוא היה יכול לפתוח
החנות, וכאן הכל ביד הקצב או
שכירו ועליו סומכים בכל דבר
בין בידיעת ההלכה ובין במה
שמקיים למעשה ואף כי הרבה
הם שומרי תומ"צ באמת מ"מ
א"א לסמוך על הקצב בכל
כה"ג כי הנסיונות גדולות,
בטירחא והפסד ממון הרבה
בהשלכת בשר הרבה לאשפה,
ובמשך הזמן משגגה יוצא
להתרשלות ופשיעה עד למזיד.
והקצבים במשך הזמן נעשים
מעיזים נגד רבניהם ואינם
צייתים אפ"י בגלוי במה
שמזהירים להם וכ"ש בסתר.
לדוגמא, בא' החנויות
המהודרים ביותר שאלו את
הקצב הממונה על החנות למה

מוכרים אצלו סאלאמי כיון
שמודה שהוא טריפה מחלבים,
אמר אילו לא הי' עתה המהומה
הי' מפסיק מלמכור (ובשביל זה
מכשיל רבים במזיד, ומה הי'
עד המהומה הלא ידע מזה גם
לפני כן כפי עדות פיו עצמו).

בהרבה חנויות נזהרים עתה כבר
מאוד מפני הערעורים שלא למכור
חתיכה שלימה שאפשר להכיר חלבו
עליו, ובחנות של קהלה גדולה אמר
בפירוש הנהלת הקהלה פקד עליו
שלא ליתן חתיכה השלימה לשום
קונה, ועוד הרבה כאלה.

המכשולות

א) החתיכות בשר שהביאו לפני נקנו
ע"פ עדים נאמנים (ביודעי ומכירי
שנאמנים כמאה עדים) מלוקט
מבערך חמש-עשרה חנויות היותר

טובים. מרוב חנויות קנו הרבה מיני חתיכות ויש שכפלו כמ"פ גם חתיכה אחת פעם אחר פעם כדי לברר היטב ומכל החנויות כולם בלי יוצא מן הכלל לא היי אף אחד שהיי נקי ממכשולות. החתיכות שהראו לי לא היו כל מה שקנו שלא היי פנאי וצורך לראות הכל.

ב) חמש-עשרה החנויות הנ"ל שנמצא החלבנים בבשר שלהם, כוללים גם אותם שרוצים לדמות לעצמם ולומר לאחרים שהם נקיים ולא מהם המדובר, אלא שאין רצוני לגלות שמות חנויות ומה הם החתיכות שמצאו בהם וכו', כי אין זה כוונתי, ודרכי מעודי בדרכי שלום ולא לבזות ולהשפיל או להרבות מחלוקת ח"ו וע"כ מנעתי מלגלות זה להדיא אף למי ששאל ע"ז, ועיקר מטרתו הוא להודיע, כי מצב הניקור בכללו

**באמעריקא הרוס עד היסוד וא"א
לאכול שום בשר בהמה כלל עד
שיתוקן כראוי.**

(ד) כבר נתבאר למעלה שהיי
מחתיכות הללו שנקנו בחלב אשר
עליהם אחר שכמה מחברי
התאחה"ר ציוו בצינעא להסיר
אותם החלבים.

(ה) ע"פ המנקרים שהיו שם נעשה
רשימה מי"ב חלבים שנמצאו על
אותן החתיכות ואלה הם שמות
החלבים:

(א) טריפה קאלנער נמצא מחלק
האחוריים עם חלב שעליו.

(ב) קצה הצלע הי"ג.

(ג) קרום היותרת מעט.

(ה) חלב שתחת קרום היותרת.

(ו) קצה הקרום העב שעל הכסלים.

(ז) קרום הדק שהוא הקרמי דכפלי.
(ח) קצת חלב הכליות על הבשר עב
של הטרפּש.

(ט) חלב שעל השפונדר.

(י) קרום הדק על הראפּלע וחלב
שתחתיו.

(יא) סחוסים של צלע י"ב וי"א וכו'.

(יב) בשר שבין צלע י"ב לייג עם
הצלע.

(יג) חוטי דכפלי מקצת מן החוט.

(ו) החלבים שברשימה זו אף כי
מועטין יש לתלות במנהגים (וגם בזה
יש חילוקי דיעות אם תלוי במנהג
ואם מנהג אונגארן הי' להיתרא) אבל
רובם אינם תלויים במנהג כלל
ואסורים לכו"ע ובכל מקום בעולם,
ויש מהם מדאורייתא, וכמבואר בכל
ספרי ניקור. כל מנקר בקי ידע מתוך

הרשימה שהדבר כן, ושאין לפלפל
בזה.

ז) טעות גדולה נפוץ בין העולם ואף
אצל רבנים שכל המדובר הוא בענין
צלע י"ב וי"ג (אף כי זה עצמו היו
נוהגים לאיסור ברוב המקומות),
שדבר זה הוא רק א' מהדברים, אבל
יש עוד הרבה דברים שאינם שייכים
למחלוקת הצלעות כלל. וטענות
כאלו הנפוצים בהמון, כמו מנהג
וצלע י"ב וכו' מטשטש המוחות
ומבלבל הדיעות.

ח) אין לדייק מהרשימה הנ"ל שאין
מכשולות יותר מזה אלא שהבשר
שהביאו לפני הי' עליו אלו, אבל גם
היו עוד ענינים בבשר שבידם שלא
הראו, וחוצ' מזה מובן שמן הנמנע
לקנות כל מיני בשר מכל חנות כדי
לברר הכל מחמת היגיעה ודמים
מרובים שעולה.

וכבר נתפרסם גם גביית עדות מחלבים שמצאו על חתיכות שנקנו בעת שהאדמו"ר מוויזשניץ צוה הכרזתו.

ט) מלבד מה שראיתי בעצמי נתברר מכמה מקורות נאמנים אשר אכ"מ להאריך בהם ממכשולות שונים, ופשיעה וחסרון ידיעה שבניקור.

י) חוץ מפשיעה בניקור עוברים על מנהג אונגארן שאסור להשתמש בחלק אחוריים כלל אפי' בניקור, ונתברר בבירור גמור שבבית המטבחים כאן חותכין עם חלק הפנים חתיכה גדולה מחלק אחוריים ושולחים אותו לחנויות ואנו תלויים בזה ברחמי בעלי החנויות הקצבים אם מסכימים להפסיד ממון הרבה בקביעות ולזרוק חתיכה זו לאשפה, ואם יודע כמה לחתוך, או שישתמש בו לקונים בגלוי או בסתר,

ובמציאות נתגלה שכמה חנויות מוכרין חלק זה בפועל בלא ניקור, וכ"ש שיש שמנקרים (לפי דעתן) ומוכרין.

(יא) הקצבים עצמם מעידים שמוכרים לעשות סאלאמי וווארשטן בשר שאינו מנוקר, ושהסאלאמי אסור, ועכ"ז כולם מוכרים אותו בחנויותיהם.

(יב) כל הבשר הנמכר לחנות (האלסעיל) בכל קצווי עולם נשלח בלי ניקור כלל, ונמסר לבעלי חנויות שרובם (מחוץ לשכונות החרדים וכו') קלים שאינם נאמנים כלל שינקרו הבשר, והמון הקונים סומכים ע"ז שהבשר הנמכר הוא משחיטת גלאט שבברוקלין, ולא עולה על הדעת לסתם אדם שיש חששות של חלב ושצריך ניקור ובקיאאות ונאמנות בזה.

יותר ממה שכתוב כאן יש במציאות
המכשולות, ובנסיונות שניסו לתקנו
במשך ג' שנים וחצי שעברו על"ט,
והמצב נורא ואיום ר"ל, וכל הענין
מבהיל הרעיון ואף לעצמי נראה אני
כחולם חלום, אלפים ורבבות בני"י
נכשלים באיסור חלב הנורא ואין
דורש ואין מבקש לתקן, וכשנעשה
איזה רעש בעיר ממהרים להתאסף
האיך להשתיק ולהודיע כי יאכלו
ענוים וישבעו, והמון עם הולכים
לדרכם בדברי לעג ובוז וטענות של
הבל שאין קץ לדברי רוח.

ע"כ אליכם אישים אקרא רבנים
גאונים וצדיקים אשר בית ישראל
בצל כנפיכם יחסיון אנא חוסו נא
להודיע תומ"י לרבים, כי ימנעו לעת
עתה ממכירת וקנין בשר לגמרי עד
שיתקנו כאשר יבואר, ואף כי קשה
מאוד, מ"מ לאכול חלב קשה הרבה

יותר בזה ובבא. והחוב על כל אדם
מישראל לעשות כל אשר בכחו
להשיב רבים מעון פלילי. ואם נשאר
עוד ספק בלבכם נא תזמינו מנקרים
מומחים מא"י לבא לכאן ולברר.

אופני התיקון

לדעתי יש עצה נפלאה לתקן הניקור
באופן הנוח וקל ובצנעא, ואם רואה
כהדר"ג צורך יכול להתקשר אתי
לשאר הפרטים.

והנני בטוח בצדקת הדר"ג שיהא
נעשה כל אשר ביכולתכם למען כבוד
ה' וכבוד עמו. וה' ירחם על שארית
עמו כי אין לנו לישען אלא על אבינו
שבשמים, הוא ישלח לנו משיחו
הולך תמים ויערה עלינו רוח טהרה
ממרום ומלאה הארץ דעה את ה'
כמים לים מכסים.

ואכפול להודיע שח"ו אין כוונתי
לצער שום נפש מישראל או שאר
כוונות, (וע"כ אבקש בכל לשון של
בקשה שלא לפרסם מכתב זה כלל
וכלל לשום ב"א) רק אדרבה כוונתי
כדי שלא יכשלו בני ישראל קדושים
באיסורים חמורים, וה' הטוב ישים
חלקנו בין החרדים אל דבר ה' ורק
לתקן, וכל המסייע הוי ממזכי
הרבים, ונזכה לאורו של משיח
בקרוב ובמהרה דידן וגמח"ט לכולנו
בתוכ"י בע"ה אכ"י"ר.

הק' רפאל בלום

* * *